

esset qui vos erudiret: et apud vosmetipsos tractatores essetis. Si enim, quod avertat Deus, in tam crassum et stupidum errorem prolapsi essetis, ut a natura vobis intellectum tribui putaretis, quem a sola gratia et misericordia Dei habetis, emendarent vos renes vestri, et clamarent: « Quare ascendunt cogitationes hujusmodi in » cor vestrum<sup>1</sup>? » Unusquisque se ipsum consulat, se ipsum palpet, scrutetur, nec se quæsierit extra; interroget renes suos, et dicent illi, fuisse legem in membris meis contrariam legi mentis meæ<sup>2</sup>; pronus sum ad omne flagitium, ita me obruunt concupiscentiæ fluctus, ut quotidie mergar, et in profundum peccatorum ruam. Ascendit invidia, ascendit superbia, ascendit luxuria, agmine facto miserum petunt: si Charybdim declinaverim, Scyllam incurro; si libidinem propulso, iræ succumbo; si non me domat avaritia, cædit ebrietas; si rapinis abstineo, manum et viscera pauperibus claudio; si calumniis aures obduco, mors intrat per fenestras, hoc est, per oculos libidinum et voluptatum incentiva haurio; denique si rimam unam obturo, centum patent, quibus accipiam inimicum imbrem, et tandem faticam. Hæc sunt quæ apud te tractant renes tui, et propria infirmitate conscii erudiunt te, increpant te, emendant te, et usque in noctem. Qualem noctem? Conscientiæ tuæ caliginosæ, cujus tenebris involutus velles, si posses, his quasi clypeum adversus lumen veritatis obtendere, et de fortitudine tua bene sperare. Sed emendant te renes tui. In renibus et in lumbis robur<sup>3</sup>, ut est alicubi in Scriptura: sed quandoquidem adeo elumbes sint lumbi tui, adeo flaccescentes renes tui, erudiunt et dicunt: Si in renibus, unde est fortitudo, tanta est debilitas, tanta infirmitas, quid de cæteris fiet? Cum nos ergo erudierint lumbi nostri, et

<sup>1</sup> Luc. xxiv, 38. — <sup>2</sup> Rom. vii, 23. — <sup>3</sup> Job. xl, 11.

docuerint quam vana sit salus hominum, quid superest, nisi ut succingamus lumbos nostros, ut non diffluant? Quando apud nos tabulata nostra, aut nimia vetustate, aut nimio calore, aut tempestatum impulsione, vel alia quapiam de causa dehiscunt, illa statim clavis et nervis compingimus: hoc fiat de lumbis tuis, hoc est, de fortitudine tua; laxantur, ruunt, faticunt, solvitur tota compago; habes clavos in crucifixo, fortiter impinge, et tanto melius, quanto profundius; noli ponere labanti, ut sustentetur, sic firmabitur compago resoluta. Habent clavi crucis, quo jacentes erigant, quo debiles restituant, quo labentes retineant. Impelle, tunde, usque ad medullas, usque ad ipsam animam, ex hac emendatione sanaberis, et sanatus dices ad Dominum: « Fortitudinem » meam ad te custodiam<sup>1</sup>: » ex te fortitudo mea, ad te fortitudo mea. Conversi ad Dominum, etc.

SERMO CCCLXVI<sup>2</sup>.

*De Psalmo xxii. Dominus regit me, et nihil mihi deerit.*

I. PSALMUM vobis, dilectissimi, qui ad Christi baptismum properatis, in nomine Domini tradimus memoriæ collocandum: cujus necesse est, ut mysterium, illuminante divina gratia, exponamus. Hic enim Psalmus specialiter reformationem lapsus humani generis, et sanctæ Ecclesiæ disciplinam, simulque continet sacramenta. Pateant igitur silentio aures cordis vestri ad audiendum, et totius intentionis paratos sulcos verbi semen inveniat:

<sup>1</sup> Psal. lxxviii, 10. — <sup>2</sup> Alias 9 ex Sirmonianis.

ut quod nunc sitiens terra suscepit, tempore accepto inebriata sanguine Christi, in procero germinans culmo, copiosos afferat fructus.

II. « Dominus regit me, et nihil mihi deerit<sup>1</sup>. » Magnum, charissimi, principium confitentis. Firmavit enim defensionis fiduciam, divitiarum roboravit infinitam substantiam. « Dominus regit me, » firmavit defensionis fiduciam. « Et nihil mihi deerit, » roboravit divitiarum infinitam substantiam. Sed quaeramus cujus, quantique qualisve sit ista confessio. Illius, illius est, dilectissimi, qui descendens ex Jerusalem in Jericho, incidit in latrones<sup>2</sup>. Qui dispoliatus primæ originis dignitate, mortisque telo prostratus humo sine viribus jacebat et nudus. Qui tuba Legis et Prophetarum insonante, dum suis conatur surgere viribus, vulneris dolore retractus, in lapsum gravius recidit quo jacebat. « Quia Lex, ut ait Apostolus, » ad perfectum nihil adduxit<sup>3</sup>. » Quem Samaritanus ille noster, Christus scilicet, qui Samaritanus a Judæis est dictus, quod interpretatur custos, miserando cum eadem via transiret, id est, cum in carne justus pro nobis peccatoribus mori venisset, in jumentum suum, elevans a terra, imposuit; et aberrantem ut ovem subvectans humeris propriis, in paradysum, unde lapsus fuerat, ad centenarium, hoc est, ad perfectum numerum revocavit. Ipse enim, ut ait Propheta, peccata nostra portavit, et pro nobis doluit<sup>2</sup>. Dic jam, homo, dic in jumento misericordiæ, et humeris Dominicæ dilectionis sedens, qui cognitus recognoscis auctorem tuum et Dominum: « Dominus regit me. » Quod utique, nisi a Domino erectus, jacens dicere non posses. Ipse ergo regit te, qui portat te. Cum enim dicis: « Dominus regit me; » nihil est proprium, unde fidas in te. Itaque cave ne extollaris de

<sup>1</sup> Psal. xxii, 1. — <sup>2</sup> Luc. x, 50. — <sup>3</sup> Hebr. vii, 19. — <sup>4</sup> Isai. lxxxiii, 4.

meritis tuis. Nulla enim fuerunt, cum ad te erigendum Dominus venit. Denique nudum invenit, non vestitum; plagatum invenit, non sanum; jacentem invenit, non stantem; errantem reperit, non revertentem. Cave jactantiam, cave; quia qui te semivivum miserando a terra sustulit, humilem portat, præcipitat extollentem. Cum enim dixeris timendo, et in innocentia ambulando<sup>1</sup>: « Dominus regit me; » fiducialiter addes: « Et nihil mihi deerit. » Quoniam nihil deest timentibus eum<sup>2</sup>; et non privabit Dominus bonis ambulantes in innocentia.

III. Nam ut scias, quia nihil tibi deerit, adde quod sequitur: « In loco pascuæ ibi me collocavit, super » aquam refectiois educavit me<sup>3</sup>. » Agnosce, homo, quid fueris, ubi fueris, sub quo fueris. Ovis errans eras, in invio et inaquoso, spinis et tribulis pascebaris: sub mercenario posita, veniente lupo, segura non eras. Nunc autem requisita a vero pastore, humeris ejus pietate subvecta, reducta es ad ovile, id est, ad domum Dei, videlicet Ecclesiam, ubi pastor tuus Christus, et oves commanent congregatæ. Pastor iste non est ut mercenarius, sub quo misera laborabas, sub quo lupum timebas. Vis autem scire quantam tui curam habeat hic pastor bonus? Animam suam pro te posuit. Ipse enim in Evangelio dicit: « Pastor bonus animam suam ponit pro ovibus suis<sup>4</sup>. » Hoc fecit. Insidianti enim lupo tibi se obtulit occidendum pro te. Nunc ergo segura manes in ovili. Nec indiges quempiam alium, qui cortis tuæ claudat aperiatque januam: quia Christus tibi et pastor, et janua est; ipse et pascua, et provisor. « Ego sum, inquit, ostium ovium, » Per me si quis ingressus fuerit, salvabitur, et egredietur et ingredietur, et pascua inveniet<sup>5</sup>. » Pascua igitur,

<sup>1</sup> Psal. lxxxiii, 13. — <sup>2</sup> Id. xxxiii, 10. — <sup>3</sup> Id. xxii, 2. — <sup>4</sup> Joan. x, 11. — <sup>5</sup> Ibid. 9.

quæ tibi pastor hic bonus paravit, in quibus te satiare collocavit, non sunt herbarum virentium varietas, in quibus quædam dulci succo, quædam amarissimo constant, quæ successu temporum aliquando sunt, aliquando non sunt. Pascua tibi eloquia Dei et mandata sunt dulcia seminata. De his pascuis gustaverat ille qui dicebat Deo: « Quam dulcia faucibus meis eloquia tua, super » mel et favum ori meo<sup>1</sup>. » De his pascuis idem ipse Dominicus ovibus clamat, et dicit: « Gustate et videte » quam suavis est Dominus<sup>2</sup>. » Lege igitur Decalogum Veteris Testamenti: « Non occides; Non furaberis; » Non falsum testimonium dices<sup>3</sup>, et cætera. » Lege præceptorum laudem Novi Testamenti: « Beati pauperes » spiritu, quoniam ipsorum est regnum cælorum. Beati » mites, quoniam ipsi hæreditate possidebunt terram<sup>4</sup>: » et cætera consequentia, vel similia, et plura per Prophetas et Apostolos seminata. De his utique pascuis clamat pastor ad oves: « Operamini cibum qui non perit<sup>5</sup>. » Ideo autem non perit, quia Verbum Domini manet in æternum. Verbum Domini cibus tuus est, et non solum cibus, sed et potus. Audi eum per Prophetam dicentem veteri populo: « Qui edunt me, adhuc » esurient; et qui bibunt me, adhuc sitient<sup>6</sup>. » Item « per semetipsum: Caro mea, inquit, vere est cibus, » et sanguis meus vere est potus<sup>7</sup>. » Non sunt autem longe pascua hæc ab aqua refectiois. Unus hic locus est Ecclesia Dei catholica; ubi mandata vitæ sunt pascua tua, et fons aquæ salientis in vitam æternam, cuius reficieris fluentis, cum baptizaberis reparandus in Christo. Hac igitur aqua nisi rigata fuerint pascua tua, educari non poteris: quia mandata Dei sine Christi bap-

<sup>1</sup> Psal. cxviii, 103. — <sup>2</sup> Id. xxxiiii, 9. — <sup>3</sup> Exod. xx, 13. — <sup>4</sup> Matth. v, 3. — <sup>5</sup> Joan. vi, 27. — <sup>6</sup> Eccli. xxiv, 29. — <sup>7</sup> Joan. vi, 56.

tismate germinare non possunt, nec edi ad animæ satietatem.

IV. Cum ergo per aquam refectiois Christi cœperis esse idoneus, ut sapore pascuarum dulcium satieris, tunc cognosces, et clamabis gaudens, et dicens: « Animam meam convertit, deduxit me per semitas justitiæ » propter nomen suum<sup>1</sup>. » Diabolus per peccatum animam tuam evertit, et a Deo avertit; quam Deus Pater per Christum, non meritis tuis ad se, sed propter nomen suum, convertit. Jam ergo illuminatus, jam conversus, jam credens, jam divinis pascuis per aquam refectiois satiatas dices: « Animam meam convertit. » Bona est gloria confessionis tuæ, si non sit mutatio conscientiæ tuæ. Tunc enim vere et immutabili conscientia hoc dices, cum non ob meritum tuum, sed propter nomen suum dices. Quæ sunt autem semitæ justitiæ, in quibus te deduxit? Audi deductorem tuum. « Quam lata est, inquit, et spatiosa via, quæ ducit ad perditionem; arcta » autem et angusta via est, quæ ducit ad vitam<sup>2</sup>. » Omnis namque semita brevis est et compendiosa. Non ergo per delicias mundi, per opulentiam auri et argenti, lapidibus etiam vestibisque pretiosissimis conspicuum honore omni, nobilitate præditum, sapientia philosophorum cuncta tumentem, Deus te ordinavit ire ad regnum cælorum: quia hæc omnia, et his similia, quibus male utuntur, quibus uti bene datur<sup>3</sup>, efficiuntur eis via lata et spatiosa, id est, in spe tantum quæ videtur; et ducit eos, cum præsentem fuerint vita privati, non ad spem, in qua non habuerunt spem, sed ad perditionem. « Dormierunt enim somnum suum, et nihil invenerunt omnes viri divitiarum in manibus suis<sup>4</sup>. » Per semitas

<sup>1</sup> Psal. xxii, 3. — <sup>2</sup> Matth. vii, 13, 14. — <sup>3</sup> Forte non datur. — <sup>4</sup> Psal. lxxv, 6.

justitiæ ire te disposuit, id est, per misericordiam et veritatem. « Universæ enim viæ Domini misericordia et veritas<sup>1</sup>. » Contempta via lata et spatiosa, semitas arctas et compendiosas incedere te vult, id est, per famem et sitim, per nuditatem, per jejunium, per ignobilitatem, per paupertatem, per patientiam, per despectum omnium præsentium, habentem vero spem promissam<sup>2</sup>. Vis autem evidenter cognoscere compendium semitarum, per quas jussus es ambulare? « Diliges Dominum Deum » tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et proximum tuum sicut te ipsum. In his enim duobus mandatis omnis Lex pendet et Prophetæ<sup>3</sup>. » Ut ergo cito pervenias, si festinas ad regnum cœlorum, in duabus his semitis, quæ omnium caput sunt, et unam faciunt viam, gradere; ut universas, cum perveneris, naviter te et sine fatigatione peregrisse congaudeas.

V. Has ergo tene semitas, in his maneant incessus tui, inter diaboli sævientis insidias, ut securus possis cantare Deo, et dicere: « Nam et si ambulavero in medio umbræ » mortis, non timebo mala; quoniam tu mecum es<sup>4</sup>. » Umbra mortis, via peccati est, in qua nebulo pirataque diabolus recte gradientibus retia deceptionis expandit. Umbra est, quia nihil commune luci cum tenebris. Hujus umbræ opera repudianda docet Apostolus inquit: « Abjiciamus opera tenebrarum, et induamur arma lucis; » sicut in die honeste ambulemus, non in comessationibus et ebrietatibus, non in cubilibus et impudicitis, » non in contentione et æmulatione<sup>5</sup>. » Quandiu igitur in præsentī vita manes, in medio vitiorum, <sup>6</sup> sæcularium pressurarum, quæ sunt umbra mortis, ambulas. Luceat in corde tuo Christus, qui illuminat lucernam mentis

<sup>1</sup> Psal. xxiv, 10. — <sup>2</sup> Forte promissorum. — <sup>3</sup> Matth. xxii, 37, 38. — <sup>4</sup> Psal. xxii, 4. — <sup>5</sup> Rom. xiii, 12, 13. — <sup>6</sup> Forte, et.

nostræ per dilectionem Dei et proximi: et non timebis mala, quoniam ipse tecum est. « Non te, inquit per » Prophetam, deseram, neque derelinquam<sup>1</sup>. » Item in Evangelio: « Ecce ego ero vobiscum omnibus diebus usque » que ad consummationem sæculi<sup>2</sup>. » Idoneus est custos tuus. Tecum est Dominus tuus. Cave ne jactantia deseras comitantem, et remaneas desertus in umbra mortis.

VI. Cum itaque insidiis inimici oppugnari te in umbra, et deterreri cognoveris, apprehende virgam disciplinæ, et in baculo misericordiæ fidenter incumbere, ut cum tibi auxilio sol justitiæ refulserit Christus, veraciter dicas: « Virga tua et baculus tuus ipsa me consolata » sunt<sup>3</sup>. » Virga namque superbum regit, secundum quod dictum est in Psalmo secundo de Christo: « Reges » eos in virga ferrea, et tanquam vas figuli confringes » eos<sup>4</sup>. » Baculus vero debilem sustentat et fessum. Memento ergo correptionis et disciplinæ virgæ, ut cum repletus fueris bonis donorum Dei, non extollaris superbia, et murmures adversus eum: quia sicut vas figuli iratus in ea confringet te. Memento etiam adjutorii baculi, et ne confidas in virtute tua, neve dicas: Sanctus sum, titubare non possum. Multos habet lapsus infirmitas nostra, nec sanctitate operum suorum adhuc in terra dante spinas et tribulos posita regitur, vel habet gloriam puritatis. Quandiu ergo redeat in terram de qua sumpta est, nisi baculo divinæ gratiæ regatur, stare non potest. Sive itaque prospereris in Deo, sive tentationum tempestate turberis, totum te in baculum misericordiæ Dei projice, ut cum supra eum donis spiritalibus pascendus accubueris, delectatus gustu suavitatis ejus, convenienter dicas: « Parasti in conspectu meo mensam adversus eos qui

<sup>1</sup> Josuë. i, 5, et Hebr. xiii, 5. — <sup>2</sup> Matth. xxviii, 20. — <sup>3</sup> Psal. xxii, 4. — <sup>4</sup> Id. ii, 9.

» tribulant me. Impinguasti in oleo caput meum, et poculum tuum inebrians quam præclarum est<sup>1</sup> » Hoc per orbem terrarum fulta gratiæ baculo universa cantat Ecclesia. Hoc adversus hæreticos, Judæos, atque gentiles, qui eam deridendo tribulant, prædicat, non in se, sed in Domino gloriando. Mensa namque jucunditatis passio Christi est, qui se pro nobis in mensa crucis obtulit sacrificium Deo Patri, donans Ecclesiæ suæ catholicæ vitale convivium, corpore suo nos videlicet satians, et inebrians sanguine. Hac mensa pasta et vivificata, adversus eos qui tribulant eam, exultat Ecclesia, habens spem vitæ æternæ per suam vitam Dominum Christum, qui eam oleo lætitiæ per sanctum Spiritum unxit abunde. Propter hanc mensam corripiebat in idolio recumbentes Corinthios Apostolus dicens: « Non potestis communi- » care mensæ Domini et mensæ dæmoniorum: non potestis bibere calicem Domini, et calicem dæmoniorum<sup>2</sup>. »

VII. Cum vos ergo divina gratia, ad quam properatis, advexerit; cognoscetis mensam spiritualis convivii, ut agnita veritate unusquisque vestrum exultans, et gratias agens Deo, jam competenter et fiducialiter dicat: « Et » misericordia tua subsequetur me omnibus diebus vitæ » meæ<sup>3</sup>. » Magnum te gloriæ solatium comitatur. Propter miseriam videlicet infirmitatis tuæ, misericordia te Dei subsequitur. Sed prius ut iter tibi vitæ æternæ demonstret, prævenit te, id est, antecedit te, secundum quod dicit in alio Psalmo: « Deus meus, misericordia » ejus præveniet me<sup>4</sup>. » Prævenit ergo te misericordia ejus, id est, in viam te ducit ignorantem viam, ad Deum te vocat longe factum a Deo; servum peccati attrahit, ut liberum faciat, ut ambulando in via omnibus diebus vitæ

<sup>1</sup> Psal. xxii, 5. — <sup>2</sup> I Cor. x, 20, 21. — <sup>3</sup> Psal. xxii, 6. — <sup>4</sup> Id. lvi, 11.

tuæ non erres. Subsequitur etiam te, custodiens terga tua, ne insidians calcaneo tuo serpens diabolus, cum quo tibi sunt inimicitiae, supplantet te. Latro namque aut occurrendo occidit, aut exurgendo post tergum. Ob hoc te præcedit et subsequitur misericordia Dei, ut medius tutus ambules et securus omnibus diebus vitæ tuæ. Habe ergo spem et gloriam, non in te, sed in præcedente et subsequente misericordia Dei: qua præventus es peccator, ut salveris; non inventus es justus, ut placuisse glorieris.

VIII. Vide autem quo te perducit, si non deserueris deducentem. Non in agrum miseriæ sæcularis, ut inter spinas et tribulos panem in labore et sudore conquiras; non ad marina discrimina, ut mercimonii causa ligno fragili incerta lucra secteris, ubi intentione quæstus multi mererunt. Ad domum Dei te ducit, non ut hospitem ad tempus, ut migres ex ea; sed habitatorem, ut permanes in ea. Sequitur enim: « Et ut inhabitem in » domo Domini in longitudine dierum<sup>1</sup>. » Domus hæc Domini, paradisus est. Longitudo dierum, vita æterna est. Non illic esuries, non sities, nec laborabis æstu solis et lunæ, frigus et tempestates hyemis non senties. Tristitia et mœror in ea non sunt. Consortio semper sanctorum beatus eris. Gaudebis cum eis, et exultabis, vivendo et laudando in sæcula sæculorum Deum. Dicit enim in alio Psalmo: « Beati, qui habitant in domo tua, » in sæcula sæculorum laudabunt te<sup>2</sup>. » Hæc est spes fidei vestræ, dilectissimi. Accessistis ad Dominum credere; festinate et operam date apprehendere per bonam conversationem quod credidistis. Non enim propter præsentem vitam efficitur Christiani, sed propter futuram vitam, quam vobis credentibus et in se perseverantibus Domi-

<sup>1</sup> Psal. xxii, 6. — <sup>2</sup> Id. lxxxv, 5.

nus Christus ipse largitur : qui vivit et regnat cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti , in sæcula sæculorum. Amen.

---

SERMO CCCLXVII<sup>4</sup>.

*De verbis Evangelii Lucæ xvi, ubi de divite et Lazaro.*

I. ADVERTIT Sanctitas Vestra, fratres charissimi, et mecum, ut arbitror, tota mentis intentione perspexit opulentiam divitis, et indigentiam mendicantis; unum cibus æstuantem, et alium fame deficientem. Ambo quidem homines, ambo carnales, ambo mortales: sed non ambo æquales. Natura una, sed vita non una. Nullus eorum a conditione mortis immunis: et tamen unus epulatur splendide, et alter in pannis et in ærumna sordescit. Ille delicatis escis adinventione coquorum gaudebat: iste, si caderent micæ de mensa ejus, expectabat. Audiant nunc divites, qui nolunt esse misericordes; audiant quia una omnes nascimur lege, una vivimus luce, unum spiramus aërem, una quoque extinguimur morte: quæ si non intercederet, nec pauper ipse duraret. Hic ulcerosus et nudus jacens Lazarus, ad Abrahamæ sinum Angelorum portatur manibus. Ecce dives reffectus et splendidus tartareo carcere clauditur. Ubi est vestis illa byssina? Ubi vita abundans et affluens copiis multis? Nonne morte omnia transeunt tanquam umbra? « Nihil intulimus in hunc » mundum, dicit Apostolus, sed nec quidquam auferre » possumus<sup>2</sup>. » Nihil nobiscum tollimus aut rapimus.

<sup>1</sup> Alias 25, de verbis Domini. — <sup>2</sup> 1 Tim. vi, 7.

Quid si aliquid tolleremus, nonne vivos homines voraremus? Quæ est ista aviditas concupiscentiæ, cum ipsæ belluæ habeant modum? Tunc enim rapiunt, quando esuriunt: parcunt vero prædæ, cum senserint satiætem. Inexplebilis est sola avaritia divitum. Semper rapit, et nunquam satiatur: nec Deum timet, nec hominem reveretur: nec patri parcat, nec matrem agnoscit: nec fratri obtemperat, nec amico fidem servat: viduam opprimit, pupilli rem invadit: liberos in servitium revocat, testamentum falsum profert. Res mortui occupantur; quasi non et ipsi qui hoc faciunt moriantur. Quæ est ergo ista animarum insania, amittere vitam, appetere mortem? acquirere aurum, et perdere cœlum? Sed quia nemo cogitat Deum, ideo manet in morte iudicium.

II. Merito dictum est diviti: « Quia recepisti bona in » vita tua, et Lazarus similiter mala; nunc autem hic » consolatur, tu vero cruciaris<sup>1</sup>. » Audiant ista divites, qui nolunt esse misericordes. Audiant irrogari supplicia eis, qui nolunt erogare subsidia. Audiant pauperem refrigerantem, audiant divitem pœnis gravioribus æstuantem. « Pater Abraham, inquit, mitte Lazarum, ut intin- » guat extremum digiti sui in aquam, et refrigeret lin- » guam meam: quia crucior in hac flamma. » At ille: « Memento, inquit, fili, quia recepisti bona in vita tua, » et Lazarus similiter mala<sup>2</sup>. » Pensantur pro divitiis pœnæ, refrigerium pro paupertate, pro purpura flamma, reffectio pro nuditate, ut salva sit æquitas stateræ, et non mentiatur modus illius mensuræ: « In qua, inquit, » mensi fueritis mensura, ita remetietur vobis<sup>3</sup>. » Ideo negatur in pœnis misericordia diviti, quia ipse dum viveret, noluit misereri. Ideo rogans dives non exauditur in tormentis: quia rogantem pauperem non exaudivit in terris.

<sup>1</sup> Luc. xvi, 25. — <sup>2</sup> Ibid. 26, 27. — <sup>3</sup> Matth. vii, 2.

III. Dives et pauper duo sibi sunt contraria : sed iterum duo sibi sunt necessaria. Nullus indigeret, si se invicem supportarent; et nemo laboraret, si se ambo juvarent. Dives propter pauperem factus est, et pauper propter divitem factus est. Pauperis est orare, et divitis erogare; Dei est pro parvis magna pensare. De misericordia ejus parva, magna nascitur copia. Fœcundus est ager pauperum, cito reddit dominantibus fructum. Via cœli est pauper, per quam venit ad Patrem. Incipe ergo erogare, si non vis errare. Patrimonii tui, quo es ligatus, compedem in hac vita resolve; ut libere ad cœlum possis accedere : abjice abs te divitiarum onera, abjice vincula voluntaria, abjice anxietates et tœdia, quæ te pluribus in annis inquietant. Da petenti, ut possis ipse accipere : tribue pauperi, si non vis flammis exuri. Da in terra Christo, quod tibi reddat in cœlo. Obliviscere quod es, et attende quod futurus es. Præsens vita fragilis est, et in mortem proclivis. Nemo potest stare, sed omnes cogimur transire. Nolentes imus, inviti eximus, quia mali sumus. Si autem ante nos aliquid mitteremus, non ad inane hospitium veniremus. Quod enim pauperi damus, ante nos præmittimus : quod autem rapimus, hic totum dimittimus.

SERMO CCCLXVIII<sup>1</sup>.

*De verbis Evangelii Joan. XII.* Qui amat animam suam, perdet illam. *Et de verbis Apostoli, Ephes. v.* Nemo unquam carnem suam odio habuit.

I. MODO, fratres, cum divina lectio legeretur, audivimus Dominum dicentem : « Qui animam suam, perdet » illam<sup>2</sup>. » Huic sententiæ quasi contrarium videtur esse quod ait Apostolus : « Nemo unquam carnem suam odio » habuit<sup>3</sup>. » Si ergo nemo est qui carnem suam oderit, quanto magis nemo est qui oderit animam suam? Multum quippe anima carni præponitur : quia ipsa est habitatrix, caro habitaculum ; et anima dominatur, caro autem servit ; anima superior est, caro subjecta est. Si ergo nemo unquam carnem suam odio habuit, quis est qui animam suam oderit? Propter hoc non parvam quæstionem nobis intulit præsens Evangelica lectio, ubi audivimus : « Qui amat animam suam, perdet illam. » Periculosum est animam amare, ne pereat : sed si propterea periculosum est, ut ames animam tuam, ne pereat anima tua, ideo non debes illam amare, quia non vis illam perire. Si autem non vis illam perire, amas illam. Quid est hoc? Si amo, perdo. Ergo non amem, ne perdam. Sed quia timeo perdere, ideo non amo; et utique quod timeo ne perdam, amo. Dicit et alibi Dominus : « Quid prodest homini si totum mundum lucretur, animæ

<sup>1</sup> Alias 37, ex homiliis 50. — <sup>2</sup> Joan. XII, 25. — <sup>3</sup> Ephes. v, 29.